

tere pa so nadaljevali. Izvrgli so razne vojaške sezname, zadeve z živinskimi potnimi listi itd. Zavrgli so star pečat (v opombi piše — zgubljen), skratka prevetrili arhiv v znamenju novega družbenopravnega položaja.

Prvi arhivski popis gradiva občine Trata je bil izdelan za Vodnik po arhivih Slovenije: »Občina Trata 1879—1945. Občina je imela sedež v Gorenji vasi. (Netočno o. p.) Gradivo obsega zapisnike sej občinskega odbora in občinske uprave iz leta 1879—1941, računске knjige, popis prebivalstva leta 1890, zapisnik o izdaji domovinskih listov v letih 1896—1928, blagajniško knjigo krajevnega šolskega odbora (sveta) v Lučinah za leta 1915 do 1941 ter drugo; 2,50 tm, stopnja obdelave 1».

Iz zgoraj povedanega vidimo, da je prvo škartiranje pretrpel občinski arhiv že po I. svetovni vojni, verjetno pa tudi pred tem. Spise po delovodniku so hranili le določeno časovno obdobje, potem pa so jih škartirali. Danes je ohranjenih prav malo spisov do leta 1930. Nekaj več spisov imamo ohranjenih do leta 1935, v večji meri pa šele po tem letu, ko so razdeljeni v »navadne, zaupne oziroma vojaške«. Velik poudarek so dajali domovinskim spisom, ki so ohranjeni še iz časa pred I. vojno. Vzorno so vodili zapisnike občinskega odbora od 1879—1941 in občinske uprave od 1933—1941. Hranili so še gradbene zadeve, zapletene socialne zadeve, zadeve v zvezi s premoženjem in denarjem, obrtne zadeve in volilni material. Po današnjih pojmih so ohranili arhivsko važne zadeve, škartirali pa manj pomembnejše gradivo. Žal pa se nam niso ohranili delovodniki. Ohranjeni so le štirje, dva iz tridesetih let in dva medvojna.

Z novo opremo gradiva se je količina zmanjšala na 2,10 tm od 2,50 citiranih v Vodniku po arhivih Slovenije.

5. Tehnična ohranjenost gradiva in prvi ukrepi za zaščito

Tehnično je gradivo v zelo slabem stanju. Pred prevzemom v arhiv je očitno bilo uskladiščeno na vlažnem mestu. Isto velja tudi za druge fonde, izločene iz občinskega gradiva. Kovinski deli, sponke itd., so popolnoma zarjaveli in so pri tem poškodovali tudi gradivo. Zato smo te kovinske dele izločili. Zaradi prejšnje navlaženosti je papir tako krhek, da so se nekatere arhivalije dobesedno sesule na drobne koščke. K sreči ni šlo za pomembnejše dokumente, ampak za razne listke in računске priloge. Knjige so bile le ne-

kateré popolnoma preperete. Strani so bile med seboj zlepljene, vmes pa so bile kot ledene rože razpredene niti plesni raznih barv. Posamezne dokumente ali knjige smo dokončno presušili, prah in posušeno plesen pa s čopičem rahlo odstranili. Stara vezava je v veliki meri razpadla, zato smo ohranili ponekod le lepenko platnic, če je bila še uporabna, v večini primerov pa se je sesula. Očiščeno gradivo je bilo postavljeno v mape ali močnejše omote in bi ga bilo mogoče ob priliki na novo vezati. Vezati bi kazalo tudi še tri snopiče nevezanih zapisnikov občinskega odbora in občinske uprave. Spisovno gradivo je sedaj zloženo normalno, ne več prepognjeno.

6. Načela ureditve

Obe cezuri, I. in II. svetovna vojna, sta tehnično tako malo vplivali, da gradivo nekako teče od prvih dokumentov do leta 1945. Zaradi različnih formatov so nekatere knjige in pole na policah zložene na koncu posebej. Popis se drži pravilne ureditve, v opombi pa je navedeno, ali je posamezen kos postavljen posebej in kje. Popisi prebivalstva, 1890 in drugi, so shranjeni v skupni zbirki popisov prebivalstva.

Posamezne kategorije si slede takole:

1. Zapisniki sej občinskega odbora in občinske uprave 1879—1941
2. Delovodniki 1932—1945
3. Inventarji, finančne in davčne zadeve 1907—1943
4. Volilni material 1911—1941
5. Domovinske, socialne, vojaške in policijske zadeve 1880—1940
6. Gradbene zadeve 1901—1940
7. Obrtne zadeve, živinoreja, kmetijstvo, statistični podatki 1906—1943
8. Spisi po letih (1860—1930) 1930—1945.

France Štukul

MISS F. COPELAND — PROPAGATORKA NAŠIH ČIPK

Smrt plemenite gospe Fany Suzan Copeland je na široko odjeknila v naši javnosti, zlasti med planinci, ki so ji nadvse ganljivo na njeno željo postlali njeno zadnjo postelj pod očakom Triglavom in v njegovem naročju spi zdaj svoj večni san.

Gospa Copeland je bila lektorica angleškega jezika na ljubljanski univerzi in je tudi rada posegala v naše javno, kulturno življenje. Zanimala se je tudi za naše čipkarstvo in pripeljala večkrat na Državni osrednji zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani skupine angleških tu-

ristov. Ob jubileju angleškega dramatika Bernarda Shawa mu je poslala čajno garnituro, izdelano na čipkarski soli v Zireh.

Prevedla je tudi v angleščino tekst o slovenskem čipkarstvu za reprezentativni album, ki je bil tiskan v bakrotiskju leta 1937.

Za vse njeno prizadevanje pri čipkarstvu se s hvaležnostjo spominjamo njene pomoči in ji bomo ohranili topel in hvaležen spomin.

Božo Račić

DROBCI IZ LOŠKEGA ARHIVA

Občinski arhiv, 1870/805

Poslušajte!

Kaj se vam psti od viš gosposke klicat. De more vsak Gospodar iz svoje ceste sneg in blat v dveh dneh to je Jutri in ta drug dan čist dol spraviti, in kdor ne bo ob tem času tega naredil se bo na njegove Unkoštinge najelo al pa bo Gospodar od ceste z ena štrafinga od 5. gl. obložen ino v dveh dneh se bo ogledalo.

Občinski arhiv 1870/1087

Gospodu Alojzu Glavič-u posestniku hšt. 96 v Škofji Loki.

Se vam naročuje, da imate tista dva trama, katera v vašimu zidu tičeta in na ulice, katere se bodo zdaj usnažile, (:usrana gasa:) moleta, v 3 dneh odstraniti, da bodo imenovane ulice na ta način olepšane, in vašo streho tolko v krajšati, da bo kap bil iz drugim na tla v enaki versti ali pa napravite žlebe, in sicer to u 14 dneh.

Srenjsko predstojništvo Škofjeloke 5. Septembra 1870.

Enako na g. Luka Juvana hšt. 110 v Škofjiloki.

Občinski arhiv 1879/169

Razglašeno pred kopcinsko Cirkoja dne 16/3 1879

Razglašeno na tergu pred mestno hiša dne 17/3 1879

Razglašeno po mest na vseh odločenih krajih dne 17/3 1879

Razglašeno pred kopcinsko Cirkoja dne 19/3 1879

Anton Kermel

RAZGLAS

Opozorujejo se nujno vsi posestniki, da nemudoma oberajo gosence od dreves.

Kdor bi tega ne stori mu postava ojstro kazen zažuga.

Mestno predstojništvo Škofja Loka dne 8 marca 1879.

Bl. Mohar

KUHARSKI RECEPTI IZ 19. STOLETTJA

Sgubleni ajerspais

Ainbren is putra, kakor peterschilam in moke narejen se denejo sresani maurahi in grah sraven in se polije is ribjo schupo potem se ubijejo urelo in slano vodo zele jajza in se pustejo de se notri sgubejo, per narihtainu se strese ta ainbren ukrog sgubljenih jajz.

221.

Pohane jen fühlane Jabuke

Usem osem Jabuk jeh olup pokrouzke jen is srede isrihtej jih kuhej u vinu pa ne prevezh mehku jen pokrozke preh von usem jen ishlad, fühlä nared usem en loth zukra en loth mandelnu is oschinam dej zucker u koso jen ena schliza vode sraun kader se spina pa den mandelne not jen jeh tako nared koker te zukrene pol jeh ishlad jen fein istouz usem u ena schala en mal zukra jen dva ermenaka dobru meschej pol dej te istouzene mandelne not gvirza lemonovih schal jen istouzenga zimeta jabuka na fülej is pokrouzkam pokri u jajz povalej pa u kruh jen ispohej.

Kaiserpuding

4 lote putra se smeschaja, potem 4 rumenake 1 1/2 fain sresanih mandelnov serdiza od enga kifelza ktera pa more bit poprej u smeten namozhena 3 snege in 1 1/2 lota mandelnov sraven in ta puding, se pezhe al pa se skuha na sopari in se naredi kan de an zhesch.

16.

Puternokerlzi

Se more mal putra umeschat, potem se deneta 2 rumenaka v blak snega malo moke in soli sraven potem se is schliza devajo na schupa, in skuha.

24.

Kaiserpischkoti

21 lotu zukra vanil in 8 rumenakov in enim zelim jajzam se morjo dolgo zhascha meschati potem se dene 21 lotov moke in 8 snegu sraven potem se dene en poben popirja na 1 pleh se naredi en skernizel se napolne s testam se naredo majhni pischkoti na papir in se pusteja kader se s zukram potreseja, u pezh pezhi.

211.

Meschana poschteta

8 lotu putra meschaj den 8 ermänaku not potem sameschej 8 kuhounz moke famane blake pa u modu den in spezi, fash nared, kuhane telezhje pluzha skuhej is-sekaj — kroh u mlek pomozh pol pa kruh pretinstaj pluzha u puter pretinstaj, potem den not popra nagelgvirza